

**Národní program
přístupnosti pro všechny
na období 2026–2035**

Obsah

1	Úvod.....	3
1.1	Východiska a cíle.....	3
1.2	Účel programu.....	4
1.3	Cílová skupina.....	4
1.4	Právní předpisy a strategické dokumenty.....	6
1.5	Kontext vzniku.....	7
2	Financování.....	8
2.1	Okruh zapojených subjektů.....	8
2.1.1	Ministerstva.....	8
2.1.2	Další subjekty.....	8
3	Obsahové zaměření programu.....	9
	Oblast 1: Zpřístupňování budov veřejné správy a veřejných služeb.....	9
	Oblast 2: Zpřístupňování komunikací pro chodce a dopravní infrastruktury.....	11
4	Naplňování programu.....	12
4.1.1	Dotační programy.....	12
4.1.2	Smlouva o poskytnutí příspěvku.....	12
4.1.3	Investiční akce.....	12
5	Organizačně-administrativní zabezpečení programu.....	13
5.1	Řídící výbor.....	13
5.2	Hodnotitelská komise.....	14
6	Záměr k řešení přístupnosti.....	15
6.1	Předkladatel záměru.....	15
6.2	Obsah záměru k řešení přístupnosti.....	15
6.3	Časový harmonogram.....	16
6.4	Předložení záměru.....	16
6.5	Hodnocení záměru.....	16
6.6	Realizace záměru.....	17
6.7	Rozšíření záměru.....	17
6.8	Změny v záměru.....	17
7	Monitorování plnění programu.....	18
7.1	Předkladatel záměru.....	18
7.1.1	Průběžné sledování naplňování záměru.....	18
7.1.2	Závěrečná zpráva o realizaci záměru.....	18
7.2	Ministerstva a další subjekty zapojené do financování programu.....	18

1 Úvod

Přístupnost vystavěného prostředí významně ovlivňuje kvalitu života obyvatel v urbanizovaných oblastech. Postupné a systematické odstraňování bariér ve veřejných budovách a ve veřejném prostoru včetně dopravní infrastruktury napomáhá vytvářet prostor pro společenské, kulturní či vzdělávací aktivity a zvyšuje také dostupnost služeb veřejné správy a přístup k zaměstnání. Má tak zásadní význam pro efektivní fungování a udržitelný rozvoj měst a obcí, a to i s ohledem na demografický vývoj společnosti. Právě pro starší osoby a osoby se zdravotním postižením je přístupnost jedním z nezbytných předpokladů pro jejich samostatný a nezávislý život.

Ačkoliv se řada měst a obcí již odstraňováním bariér a přístupností zabývá a již se zapojila do Národního rozvojového programu mobility pro všechny, který byl realizován od roku 2005, stále ještě zůstává mnoho veřejných budov nepřístupných. Jedná se zejména o budovy úřadů, škol, kulturních zařízení či zařízení sociálních a zdravotních služeb, které byly postaveny v době, kdy povinnost zajistit přístupnost staveb nebyla uložena zákonem. Bariéry v budovách veřejných institucí přitom fakticky znemožňují či ztěžují jejich využívání veřejností. Bezbariérový pohyb po městě/obci je nezbytné řešit v širším pohledu a není možné zaměřit se pouze na realizaci jednotlivých projektů bez jejich vzájemného propojení. Při zpřístupňování budov je tedy potřeba zajistit i jejich propojení bezbariérovou pěší trasou či bezbariérovou dopravou. Základním cílem Národního programu přístupnosti pro všechny na období 2026–2035 (dále jen „Program přístupnosti“) je proto budování ucelených bezbariérových pěších tras s přímou návazností na budovy veřejných institucí.

Povinnost odstraňovat bariéry bránící přístupnosti budov, dopravy a dopravní infrastruktury vyplývá kromě národních právních předpisů také z řady mezinárodních závazků, zejména Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením¹ (dále jen „Úmluva“). Je tedy nezbytné odstraňování bariér aktivně a kontinuálně podporovat.

1.1 Východiska a cíle

Architektonické bariéry jako jsou schody, nedostatečné šířky chodníků nebo neexistence orientačního systému ve veřejných budovách mohou vylučovat určité skupiny obyvatel ze společenského života a účasti na veřejném dění.

Základním východiskem Programu přístupnosti je proto podporovat vytváření inkluzivní, přístupné a udržitelné společnosti, v rámci které mají všichni občané rovné možnosti a přístup k veřejným službám, pracovním příležitostem, ke vzdělávání či volnočasovým aktivitám.

¹ Valné shromáždění OSN. 2006. *Úmluva o právech osob se zdravotním postižením*. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/vzpo/dokumenty/umluva-o-pravech-osob-se-zdravotnim-postizenim--70247/>

Hlavním cílem Programu přístupnosti je zajistit svobodný a bezpečný pohyb ve městech a obcích pro všechny skupiny obyvatel bez ohledu na jejich fyzické schopnosti, věk nebo jiné specifické potřeby.

Hlavního cíle je dosahováno prostřednictvím strategických cílů, kterými jsou:

- zajištění přístupnosti budov veřejné správy, zdravotních a sociálních služeb, škol či kulturních zařízení,
- zlepšení přístupu obyvatel k dopravní infrastruktuře,
- zvýšení kvality a bezbariérovosti komunikací pro chodce.

1.2 Účel programu

Účelem Programu přístupnosti je zajištění finanční podpory na realizaci záměrů k řešení přístupnosti (dále také jen „záměr“). Cílem předkládaných záměrů je realizace ucelených bezbariérových tras s přímou návazností na budovy veřejné správy a veřejných služeb. V rámci programu tedy nejsou podporovány samostatné projekty na zpřístupnění budov bez návaznosti na komplexně řešenou bezbariérovou trasu² a naopak.

1.3 Cílová skupina

Opatření realizovaná v rámci Programu přístupnosti umožňují zajistit svobodný a bezpečný pohyb všem občanům, především pak osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace.

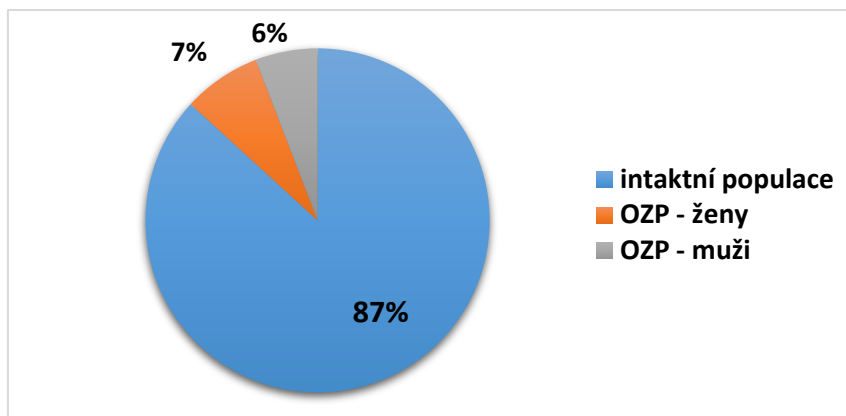
Mezi tyto osoby patří:

- **osoby se zdravotním postižením či omezením** (osoby s pohybovým, zrakovým, sluchovým nebo mentálním postižením, které potřebují specifický přístup nebo vybavení pro pohyb a orientaci v prostoru).

Výsledky Výběrového šetření³ ČSÚ ukázaly, že mezi obyvateli České republiky ve věku 15 a více let, kteří žijí v soukromých domácnostech, bylo v roce 2018 13 % osob se zdravotním postižením, což odpovídá více než 1 milionu osob se zdravotním postižením (Graf 1).

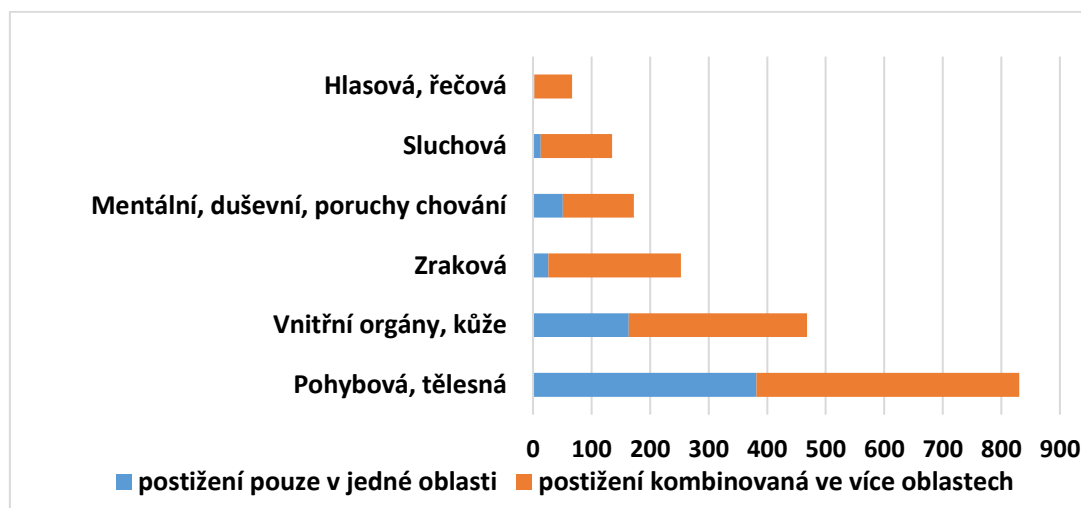
² Výjimku tvoří budovy škol a školských zařízení a v odůvodněných případech i budovy obecních úřadů (pokud místní poměry neumožňují napojení obecního úřadu na trasu odpovídající požadavkům na přístupnost), kdy lze financovat i objekty, které na bezbariérovou trasu bezprostředně nenavazují. V obou případech musí být zajištěn bezbariérový přístup do budovy od vyhrazeného parkovacího stání. Další výjimku lze uplatnit v případě rozšíření v minulosti již realizovaného záměru (viz bod 6.7).

³ Srov. Český statistický úřad. *Výběrové šetření osob se zdravotním postižením – 2018*. [online]. Praha: Český statistický úřad © 2024. Dostupné z: [Výběrové šetření osob se zdravotním postižením - 2018 | Produkty \(gov.cz\)](#)

Graf 1 Podíl osob se zdravotním postižením z celkového počtu obyvatel

Mezi nejčastější typ postižení patří postižení pohybové, častými jsou i postižení zraková či sluchová.⁴ Architektonické a orientační bariéry v prostředí jsou spolu s nedostatečnou přístupností dopravy jedněmi z nejzásadnějších problémů, se kterými se dle tohoto šetření lidé potýkají.

Graf 2 Počet osob se zdravotním postižením dle oblastí postižení (v tis.)

- **starší osoby** (se stoupajícím věkem často dochází k postupnému zhoršování zdravotního stavu a vzniku případných zdravotních postižení v důsledku omezení mobility, poškození zraku/sluchu nebo vnitřních orgánů. Osoby v seniorském věku tvoří nadpoloviční většinu všech osob se zdravotním postižením.),
- **osoby dočasně zdravotně znevýhodněné** (osoby se zraněním, po operaci nebo jinými dočasnými zdravotními omezeními, které potřebují dočasně upravené podmínky pro zajištění pohybu nebo orientace),
- **osoby doprovázející dítě v kočárku nebo dítě do tří let** (potřeba bezbariérového pohybu a vhodného vybavení pro péči o děti) a **těhotné ženy**.

⁴ Srov. Český statistický úřad. *Výběrové šetření osob se zdravotním postižením – 2018*. [online]. Praha: Český statistický úřad © 2024. Dostupné z: Výběrové šetření osob se zdravotním postižením - 2018 | Produkty (gov.cz) s. 19.

1.4 Právní předpisy a strategické dokumenty

Program přístupnosti navazuje a vychází z právního rámce i existujících strategických dokumentů na národní i mezinárodní úrovni týkajících se zajišťování přístupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace, zejména pak pro osoby se zdravotním postižením. Níže jsou uvedeny ty nejdůležitější.

Právní předpisy v ČR

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

Rozpočtová pravidla upravují podmínky pro poskytování dotací a příspěvků ze státního rozpočtu.

Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů

Zákon upravuje fungování tohoto fondu, jeho účel a základní pravidla pro jeho činnost. Hlavním cílem fondu je zajištění financování výstavby, modernizace, oprav a údržby dopravní infrastruktury a také opatření ke zvýšení bezpečnosti nebo plynulosti dopravy nebo opatření ke zpřístupňování dopravy osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace. V rámci Programu přístupnosti se fond podílí na financování úprav komunikací pro chodce.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Stavební zákon obsahuje definici přístupnosti, kterou je vytváření podmínek pro samostatné a bezpečné využití pozemků a staveb osobami s pohybovým, zrakovým nebo sluchovým postižením, staršími lidmi, těhotnými ženami a osobami s malými dětmi.

Pojem přístupnost vychází z mezinárodního a evropského pojetí a zaměřuje se na to, aby všichni uživatelé mohli bezpečně a důstojně využívat pozemky a stavby, bez ohledu na jejich zdravotní stav, věk nebo pohlaví. Zákon stanovuje opatření, která umožní jednoduchý a samostatný přístup, využívání venkovních ploch, budov a služeb a opuštění objektu, s ohledem na zajištění zdraví, bezpečnosti a důstojnosti uživatelů.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon umožňuje zřizovat vyhrazená parkovací místa pro osoby s těžkým zdravotním postižením.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon upravuje vydávání a způsob používání parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením včetně souvisejícího dopravního značení. Tento průkaz opravňuje držitele k parkování na vyhrazených parkovacích místech.

Strategické dokumenty v ČR

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025

Základní strategický dokument určující směřování vládní politiky ČR v oblasti vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025. Obsahuje strategické oblasti, které navazují na články Úmluvy (např. nezávislý život, vzdělávání a školství, zdraví a zdravotní péče či zaměstnávání). Mezi jednu z kapitol patří také Přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací a Přístupnost informací a služeb veřejné správy.

Mezinárodní dokumenty

Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením

Úmluva byla Českou republikou ratifikována v roce 2009. Jejím cílem je podporovat a chránit plné a rovné užívání všech lidských práv a základních svobod osobami se zdravotním postižením. Zaměřuje se na eliminaci diskriminace a zajištění přístupnosti ve všech oblastech života, včetně vzdělávání, zaměstnání, zdravotní péče, přístupu k informacím a veřejným službám. Úmluva klade důraz na důstojnost, osobní autonomii a plné zapojení a začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti.

Evropská strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030

Strategie je zaměřená na zlepšení života osob se zdravotním postižením v EU. Oblast přístupnosti je jednou z hlavních oblastí, na které je strategie zaměřena. Jejím cílem je zajistit, aby vystavěné prostředí, doprava, informační a komunikační technologie a další služby byly přístupné také pro osoby se zdravotním postižením.

1.5 Kontext vzniku

Program přístupnosti navazuje na dříve realizované národní programy na odstraňování bariér ve městech a obcích, které jsou vyhlášeny již od roku 2002, kdy byl Vládním výborem pro zdravotně postižené občany (nyní Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „Rada vlády“)) a Národní radou osob se zdravotním postižením České republiky, z.s. poprvé vyhlášen Program zvyšování bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám se sníženou schopností pohybu a orientace. Usnesením vlády České republiky ze dne 14. července 2004 č. 706 byl program aktualizován pod názvem Národní rozvojový program mobility pro všechny a bylo zajištěno jeho financování na období 2005–2015. V roce 2008 byl usnesením vlády České republiky ze dne 26. března 2008 č. 292 rozšířen okruh stavebních úprav, na které je možné přispívat v rámci dotačních programů jednotlivých rezortů. Novelizací bylo také rezortům uloženo vytvořit v rámci platných dotačních programů podprogramy určené k zajištění financování projektů programu. V roce 2014 bylo usnesením vlády České republiky ze dne 14. července 2014 č. 568 zajištěno financování programu na období 2016–2025.

2 Financování

2.1 Okruh zapojených subjektů

2.1.1 Ministerstva

**Ministerstvo pro místní rozvoj,
Ministerstvo práce a sociálních věcí,
Ministerstvo financí,
Ministerstvo kultury,
Ministerstvo vnitra,
Ministerstvo spravedlnosti,
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a
Ministerstvo zdravotnictví**

zahrnou v rámci svých rozpočtových kapitol v letech 2026–2035 a střednědobých výhledech příslušných rozpočtových kapitol finanční prostředky na zajištění úkolů dle části 3:

- a) v rozpočtové kapitole **Ministerstva pro místní rozvoj** ve výši 10 mil. Kč ročně,
- b) v rozpočtové kapitole **Ministerstva práce a sociálních věcí** ve výši 10 mil. Kč ročně,
- c) v rozpočtové kapitole **Ministerstva financí** ve výši 10 mil. Kč ročně,
- d) v rozpočtové kapitole **Ministerstva kultury** ve výši 10 mil. Kč ročně,
- e) v rozpočtové kapitole **Ministerstva vnitra** ve výši 10 mil. Kč ročně,
- f) v rozpočtové kapitole **Ministerstva spravedlnosti** ve výši 10 mil. Kč ročně,
- g) v rozpočtové kapitole **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** ve výši 10 mil. Kč ročně,
- h) v rozpočtové kapitole **Ministerstva zdravotnictví** ve výši 10 mil. Kč ročně.

2.1.2 Další subjekty

**Státní fond dopravní infrastruktury a
Česká pošta s. p.**

zahrnou v rámci svých rozpočtů v letech 2026–2035 finanční prostředky na zajištění úkolů dle části 3:

- a) v rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury** příspěvky pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace ve výši 100 mil. Kč ročně,
- b) v rozpočtu **České pošty s. p.** ve výši 10 mil. Kč ročně.

3 Obsahové zaměření programu

V rámci jednotlivých oblastí je přispíváno na zajišťování přístupnosti budov veřejné správy a veřejných služeb, zpřístupňování komunikací pro chodce a dopravní infrastruktury.

Oblast 1: Zpřístupňování budov veřejné správy a veřejných služeb

Zpřístupňováním budov se rozumí realizace opatření k zajištění přístupnosti, zejména:

- odstranění bariér při vstupu do budovy
- zajištění horizontálního pohybu (např. snížené prahy, rampy)
- zajištění vertikálního pohybu (např. výtah)
- přístupné WC
- informační a orientační systém (např. akustický orientační majáček)
- uzpůsobení interiéru (např. vyhrazená místa pro osoby pohybující se na vozíku)
- další specifická opatření (např. indukční smyčka).

Podpora poskytovaná na zajišťování přístupnosti budov je určena pro tyto kategorie objektů:

1. Budovy orgánů veřejné správy:

a) Ústřední orgány státní správy

Zajišťování přístupnosti budov ústředních orgánů státní správy je plně financováno z **rozpočtových kapitol příslušných ústředních orgánů státní správy** dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

b) Úřad práce ČR, jeho krajské pobočky a kontaktní pracoviště

Zajišťování přístupnosti budov úřadů práce je plně financováno z **rozpočtové kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí**.

c) Česká správa sociálního zabezpečení, Územní správy sociálního zabezpečení a jejich organizační jednotky

Zajišťování přístupnosti budov pracovišť České správy sociálního zabezpečení, Územní správy sociálního zabezpečení a jejich organizačních jednotek je plně financováno z **rozpočtové kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí**.

d) Finanční a celní úřady

Zajišťování přístupnosti budov finančních a celních úřadů je plně financováno z **rozpočtové kapitoly Ministerstva financí**.

e) Soudy a státní zastupitelství

Zajišťování přístupnosti budov soudů a státních zastupitelství je plně financováno z **rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti**.

f) Služebny policie ČR

Zajišťování přístupnosti budov policejních služeben je plně financováno z **rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra**.

g) Obecní a městské úřady

Zajišťování přístupnosti budov obecních a městských úřadů je financováno podílově, příslušnými zdroji jsou **rozpočet obce a rozpočet Ministerstva pro místní rozvoj**. Formou podpory je dotace poskytována na individuální projekty.

V odůvodněných případech lze v rámci Programu přístupnosti financovat i úpravy zajišťující přístupnost budov obecních úřadů, které na bezbariérovou trasu nenavazují, např. pokud místní poměry neumožňují napojení obecního úřadu na trasu odpovídající požadavkům na přístupnost. Musí být však vždy zajištěn bezbariérový přístup do budovy od parkovacího místa vyhrazeného pro osoby se zdravotním postižením.

h) Krajské úřady

Zajišťování přístupnosti budov krajských úřadů je plně financováno z **rozpočtů krajů**.

2. Budovy škol a školských zařízení:

Zajišťování přístupnosti budov škol a školských zařízení je financováno podílově a příslušnými zdroji jsou **rozpočet zřizovatele a rozpočet Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**. Formou podpory je dotace poskytována na individuální projekty.

V rámci Programu přístupnosti lze financovat i úpravy zajišťující přístupnost budov škol a školských zařízení, které na bezbariérovou trasu nenavazují. Musí být však zajištěn bezbariérový přístup do budovy od parkovacího místa vyhrazeného pro osoby se zdravotním postižením.

Školou nebo školským zařízením se rozumí příspěvkové organizace a školské právnické osoby zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí, které jsou registrované v rejstříku škol a školských zařízení nebo školských právnických osob.

4. Budovy kulturních zařízení:

Zajišťování přístupnosti budov muzeí, galerií, divadel, kin, knihoven a dalších kulturních zařízení je financováno podílově a příslušnými zdroji jsou **rozpočet zřizovatele a rozpočet Ministerstva kultury**. Formou podpory je dotace poskytována na individuální projekty.

5. Budovy užívané zařízeními poskytujícími zdravotní a sociální služby a budovy domů zvláštního určení:

a) Zařízení zdravotních služeb

Zajišťování přístupnosti budov zařízení zdravotních služeb spadajících do národního registru poskytovatelů zdravotních služeb (nemocnice, zdravotní střediska apod.) je financováno podílově a příslušnými zdroji jsou **rozpočet zřizovatele a rozpočet Ministerstva zdravotnictví**. Formou podpory je dotace poskytovaná na individuální projekty.

b) Zařízení sociálních služeb

Zajišťování přístupnosti budov zařízení sociálních služeb (domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory apod.) je financováno podílově a příslušnými zdroji jsou **rozpočet zřizovatele a rozpočet Ministerstva práce a sociálních věcí**. Formou podpory je dotace poskytovaná na individuální projekty.

c) Domy zvláštního určení

Domy zvláštního určení zahrnují zejména domy s pečovatelskou službou a domy určené k bydlení osob se zdravotním postižením. V rámci tohoto opatření jsou financovány pouze úpravy zajišťující přístupnost společných prostor domů, nikoli úpravy v jednotlivých bytech.

Zajišťování přístupnosti domů zvláštního určení je financováno podílově a příslušnými zdroji jsou **rozpočet zřizovatele a rozpočet Ministerstva pro místní rozvoj**. Formou podpory je dotace poskytovaná na individuální projekty.

6. Budovy pošt:

Zajišťování přístupnosti v budovách pošt je plně financováno **z rozpočtu České pošty s. p.**

Oblast 2: Zpřístupňování komunikací pro chodce a dopravní infrastruktury

Podpora určená na zpřístupňování komunikací pro chodce a dopravní infrastruktury je poskytována na:

- zajišťování přístupnosti pěších tras (v rámci záměrů k řešení přístupnosti je nezbytné vždy zajistit přímou návaznost jednotlivých objektů na bezbariérovou trasu, s výjimkou škol a školských zařízení, příp. budov obecních úřadů),
- zajišťování přístupnosti dopravní infrastruktury (zejména zastávek a nástupišť).

Zajišťování přístupnosti je financováno podílově a příslušnými zdroji jsou **finanční zdroje vlastníka komunikace nebo infrastruktury a rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury** (dle pravidel vydávaných pro příslušné rozpočtové období). Formou podpory je nevratná přímá pomoc (příspěvek) poskytovaná na individuální projekty.

4 Naplňování programu

Program přístupnosti naplňují ministerstva a další subjekty dle bodu 2.1.2 (dále jen „další subjekty“) třemi způsoby:

4.1.1 Dotační programy

K realizaci dílčích projektů k zajištění přístupnosti budov veřejné správy a veřejných služeb (část 3, oblast 1) jsou poskytovány finanční prostředky předkladatelům dle bodu 6.1 prostřednictvím dotačních programů ministerstev uvedených v bodě 2.1.1 písm. a), b), d), g) a h).

Dotace jsou poskytovány v souladu s § 14 – 14q zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“).

Náležitosti žádosti o dotaci včetně okruhu oprávněných žadatelů se řídí pravidly konkrétního dotačního programu či podprogramu.

4.1.2 Smlouva o poskytnutí příspěvku

K realizaci dílčích projektů k zajištění přístupnosti komunikací pro chodce a dopravní infrastruktury (část 3, oblast 2) jsou poskytovány finanční prostředky Státním fondem dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“).

SFDI poskytuje finanční prostředky na základě § 2 písm. e) zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, a to na základě smlouvy o poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury na příslušný rok, jejímuž uzavření předchází řízení o poskytnutí příspěvku dle interních předpisů fondu.

Náležitosti žádosti o příspěvek se řídí pravidly pro financování opatření ke zvýšení bezpečnosti nebo plynulosti dopravy nebo opatření ke zpřístupňování dopravy osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace dle vyhlášené výzvy SFDI.

4.1.3 Investiční akce

Ministerstva a další subjekty uvedené v bodu 2.1.1 písm. c), e) a f) a Česká pošta s. p. investují finanční prostředky vyčleněné na Program přístupnosti přímo, a to na zpřístupnění budov v jejich vlastnictví v souladu s § 12 – 13 rozpočtových pravidel dle svých interních předpisů.

Ministerstva uvedená v bodě 2.1.1 písm. a), b), d), g) a h) mohou investovat finanční prostředky vyčleněné na Program přístupnosti i přímo, a to v případě, že výše poskytnutých finančních prostředků na financování záměrů k řešení přístupnosti nepřesáhne v daném období vyčleněnou částku. Tím není dotčena možnost realizovat investiční akce za účelem odstraňování bariér i mimo Program přístupnosti.

5 Organizačně-administrativní zabezpečení programu

Organizačně-administrativní zabezpečení programu zajišťuje Úřad vlády ČR. Posuzování předložených záměrů k řešení přístupnosti za účelem realizace Programu přístupnosti dle bodu 4.1.1 a 4.1.2 zabezpečuje Řídicí výbor a Hodnotitelská komise ve spolupráci s oddělením majícím v působnosti problematiku práv osob se zdravotním postižením na Úřadu vlády ČR (dále jen „oddělení OZP“).

5.1 Řídicí výbor

Řídicí výbor Národního programu přístupnosti pro všechny na období 2026-2035 (dále jen „Řídicí výbor“) je řídicím orgánem Programu přístupnosti a nese odpovědnost za jeho realizaci a za komunikaci ve vztahu mezi jednotlivými ministerstvy a dalšími subjekty. Předsedou/kyní Řídicího výboru (dále jen „předseda“) je člen/ka (dále jen „člen“) vlády, v jehož/jejíž působnosti je agenda lidských práv. V případě, že nebude žádný člen vlády pověřen touto agendou, je předsedou zmocněnec/kyně vlády pro lidská práva, případně jiný určený člen Rady vlády.

Předseda jmenuje na základě návrhu Rady vlády, ministerstev a dalších subjektů 13 členů Řídicího výboru, kterými jsou:

- 2 zástupci Rady vlády, z nichž jeden zastává funkci místopředsedy Řídicího výboru,
- 10 zástupců za Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zdravotnictví, Státní fond dopravní infrastruktury a Českou poštu s. p., z nich každý navrhuje 1 svého zástupce a
- 1 zástupce oddělení OZP.

Jednací řád Řídicího výboru schvaluje Rada vlády.

Řídicí výbor zejména:

1. jmenuje tajemníka/ci (dále jen „tajemník“) Řídicího výboru, kterým je zaměstnanec/kyně oddělení OZP,
2. řídí administraci Programu přístupnosti tajemníkem,
3. navrhuje jednací řád Řídicího výboru a jeho změny,
4. navrhuje a schvaluje členy Hodnotitelské komise Programu přístupnosti (dále jen „Hodnotitelská komise“),
5. schvaluje jednací řád Hodnotitelské komise,
6. vyhláší termíny pro předkládání záměrů k řešení přístupnosti,
7. projednává závěry a doporučení Hodnotitelské komise vztahující se zejména k financování záměrů k řešení přístupnosti,

8. zajišťuje poradenskou činnost a metodické vedení předkladatelům záměrů,
9. zveřejňuje záměry doporučené a nedoporučené Řídicím výborem k financování,
10. schvaluje změny u dílčích projektů záměrů doporučených k financování,
11. sleduje realizaci záměrů k řešení přístupnosti doporučených k financování,
12. propaguje a prezentuje Program přístupnosti a
13. ve spolupráci s oddělením OZP vypracovává pokyny pro předkladatele včetně formuláře pro předložení záměru k řešení přístupnosti a vysvětlivek k jeho vyplnění.

5.2 Hodnotitelská komise

Hodnotitelskou komisi a předsedu Hodnotitelské komise jmenuje Řídicí výbor.

Celkem 3 členy Hodnotitelské komise navrhuje Rada vlády a po 1 členu navrhne každé ministerstvo a další subjekty.

Do působnosti Hodnotitelské komise patří:

1. hodnocení předložených záměrů na základě kritérií Programu přístupnosti a právních předpisů upravujících požadavky na přístupnost včetně posuzování uplatněných výjimek u budov obecních úřadů⁵,
2. sestavení seznamu záměrů doporučených či nedoporučených Hodnotitelskou komisí k financování,
3. písemné vyhotovení vyjádření k předloženým záměrům a jejich postoupení Řídicímu výboru.

⁵ dle části 3, oblast 1, bod 1 písm. g)

6 Záměr k řešení přístupnosti

Záměr k řešení přístupnosti se skládá z jednotlivých dílčích projektů. Dílčími projekty se rozumí stavební úpravy vedoucí k zajištění přístupnosti v budovách veřejné správy a veřejných služeb (část 3, oblast 1) a stavební úpravy vedoucí k zajištění přístupnosti komunikací pro chodce a dopravní infrastruktury (část 3, oblast 2). Budova, která je součástí záměru, se musí nacházet na navržené trase (komunikaci pro chodce), tj. musí být zajištěn bezbariérový přístup z trasy ke vstupu do budovy. Každý dílčí projekt musí splňovat náležitosti Programu přístupnosti. V jednom kole je možné předložit více záměrů.

V rámci záměru je možné řešit přístupnost jedné či více budov a jedné či více tras. Dílčím projektem může být i budova či trasa, která byla realizována (jedná se o trasu či objekt, které již splňují požadavky na přístupnost podle právních předpisů) a na jejíž úpravy tedy nebudou požadovány finanční prostředky podle části 3, případně budou drobné dílčí úpravy provedeny výhradně z vlastních prostředků předkladatele.

V rámci Programu přístupnosti probíhá posouzení záměru k řešení přístupnosti z hlediska jeho souladu s podmínkami programu a právními předpisy upravujícími přístupnost staveb.

6.1 Předkladatel záměru

Předkladatelem záměru k řešení přístupnosti je obec⁶, kraj, nebo jejich příspěvkové organizace (vždy dle podmínek jednotlivých dotačních programů či programů pro poskytování příspěvků). Programu přístupnosti se může účastnit jakákoli obec bez ohledu na rozlohu svého území či počet obyvatel.

6.2 Obsah záměru k řešení přístupnosti

Obsahem záměru k řešení přístupnosti je:

1. formulář pro předložení záměru, který obsahuje:
 - a) identifikaci předkladatele,
 - b) celkovou výši rozpočtovaných nákladů na realizaci záměru a celkovou výši požadované dotace/příspěvku, včetně výše požadovaných finančních prostředků pro příslušný kalendářní rok z rozpočtů ministerstev a dalších subjektů zajišťujících financování programu,
 - c) harmonogram realizace dílčích projektů,
 - d) popis dílčích projektů (stávající stav, návrh řešení, orientační přehled nákladů na jednotlivé položky úprav, mapa s vyznačením jednotlivých dílčích projektů),

⁶ Obcí se rozumí obec, městys, město, statutární město, městský obvod či městská část podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, příp. dle zákona č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, ve znění pozdějších předpisů.

2. projektová dokumentace či studie v rozsahu pro posouzení přístupnosti staveb (u dílčích projektů s plánovanou realizací v následujícím roce po předložení záměru se předkládá dokumentace pro povolení záměru ve smyslu zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, u ostatních projektů se předkládá studie, případně vzorový návrh, u zdvihacích zařízení technická specifikace a uvedení orientačních nákladů na dílčí úpravy),
3. doklad o vlastnictví nebo spoluvlastnictví objektů, kterých se jednotlivé projekty týkají (ve formě prohlášení statutárního zástupce a přiložených neověřených výpisů z katastru nemovitostí).

6.3 Časový harmonogram

Maximální doba realizace záměru jsou tři roky bezprostředně následující po roce, v němž je záměr předložen na Úřad vlády ČR. Pokud má předkladatel zájem realizovat záměr dlouhodobější, je nutné jej rozdělit na několik etap, tj. do více na sebe navazujících záměrů.

6.4 Předložení záměru

Výzvy a termíny pro předkládání záměrů k řešení přístupnosti vyhlašuje Řídicí výbor zpravidla dvakrát za kalendářní rok a uveřejňuje je na internetových stránkách Úřadu vlády ČR. Příjem a evidenci záměrů zajišťuje oddělení OZP.

Záměry musí být předloženy v řádném termínu, a to prostřednictvím datové schránky Úřadu vlády ČR (trfaa33). V případě, že záměr k řešení přístupnosti převyšuje maximální kapacitu pro zaslání datové zprávy, zasílá se datovou schránkou záměr rozdělený do několika částí.

6.5 Hodnocení záměru

Po uplynutí termínu stanoveného ve výzvě mohou být předkladatelé vyzváni k úpravě formálních nedostatků záměru či doplnění chybějících podkladů. Záměr je následně oddělením OZP postoupen k hodnocení členům Hodnotitelské komise.

Na základě posouzení předložených záměrů vypracuje Hodnotitelská komise vyjádření, které obsahuje seznam záměrů doporučených k financování a seznam záměrů nedoporučených k financování včetně odůvodnění jednotlivých závěrů.

Řídicí výbor vyjádření Hodnotitelské komise projedná a usnesením doporučí či nedoporučí jednotlivé záměry k financování. Vyjádření Řídicího výboru včetně odůvodnění zašle oddělení OZP předkladatelům prostřednictvím datové schránky.

6.6 Realizace záměru

Předkladatelé, jejichž záměr byl Řídicím výborem doporučen k financování, podávají následně žádost o financování jednotlivých dílčích projektů v rámci dotačních či jiných programů ministerstev a dalších subjektů. Žádosti předkládané v rámci těchto programů musí splňovat podmínky stanovené ve výzvách vyhlašovaných ministerstvy nebo pravidly pro poskytování příspěvků dalších subjektů.

Vyjádření Řídicího výboru o doporučení záměru k financování je povinnou přílohou těchto žádostí.

6.7 Rozšíření záměru

Záměr doporučený k financování může být rozšířen, pokud již byly všechny dílčí projekty realizovány. Na rozšíření záměru se přiměřeně použijí ustanovení upravující předložení záměru.

V případě rozšíření záměru může být rozšiřující záměr zaměřen pouze na řešení přístupnosti objektu ležícího na již realizované trase, která byla součástí rozšiřovaného záměru, anebo na rozšíření trasy bezprostředně navazující na takovou trasu, a to bez úprav budovy.

Předkladatel v rámci rozšíření záměru uvede zhodnocení dosavadního průběhu realizace rozšiřovaného záměru a přiloží fotodokumentaci provedených úprav.

6.8 Změny v záměru

V případě změn v záměru k řešení přístupnosti, který byl Řídicím výborem doporučen k financování, je možné v odůvodněných případech požádat Řídicí výbor o změnu harmonogramu, změnu výše částky požadované z dotace/příspěvku nebo o změnu v projektové dokumentaci.

Žádost o změnu se podává pouze u dílčích projektů, které mají být financovány prostřednictvím dotace/příspěvku, a to před podáním žádosti o dotaci/příspěvek.

Změny v projektové dokumentaci vždy posuzuje Hodnotitelská komise.

7 Monitorování plnění programu

7.1 Předkladatel záměru

7.1.1 Průběžné sledování naplňování záměru

Předkladatel záměru je povinen průběžně informovat Řídicí výbor o plnění záměru doporučeného k financování.

Stručnou zprávu o plnění záměru za uplynulý kalendářní rok je předkladatel povinen předložit vždy do 31. března roku následujícího oddělení OZP. Předkladatel Řídicímu výboru oznámí zejména všechny překážky, které brání realizaci záměru, či změny, k nimž došlo v harmonogramu realizace dílčích projektů.

Zpráva o plnění záměru se zasílá elektronicky prostřednictvím datové schránky Úřadu vlády ČR (trfaa33).

7.1.2 Závěrečná zpráva o realizaci záměru

Po ukončení realizace všech dílčích projektů záměru je předkladatel povinen předložit Řídicímu výboru prostřednictvím oddělení OZP závěrečnou zprávu o realizaci záměru k řešení přístupnosti.

Závěrečnou zprávu o realizaci záměru je předkladatel povinen předložit do 31. března roku následujícího po roce, ve kterém došlo k ukončení realizace všech dílčích projektů.

Součástí zprávy je stručný popis realizace dílčích projektů včetně fotodokumentace dílčích úprav.

Závěrečná zpráva o realizaci záměru se zasílá elektronicky prostřednictvím datové schránky Úřadu vlády ČR (trfaa33).

7.2 Ministerstva a další subjekty zapojené do financování programu

Ministerstva a další subjekty uvedené v části 2 zasílají Řídicímu výboru prostřednictvím oddělení OZP zprávu o financování Programu přístupnosti, a to do 31. března za uplynulý kalendářní rok.

Součástí zprávy je přehled podpořených projektů, které jsou součástí záměrů k zajištění přístupnosti doporučených Řídicím výborem k financování dle bodu 4.1.1 a 4.1.2 včetně výše poskytnuté dotace/příspěvku, a přehled realizovaných investičních akcí včetně výše investovaných finančních prostředků dle bodu 4.1.3.

Zpráva o financování Programu přístupnosti se zasílá elektronicky prostřednictvím datové schránky Úřadu vlády ČR (trfaa33).